

Q&A

Verkorting aflosperiode schuldregeling in Msnp naar 18 maanden

januari 2024, versie 9

VNG

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

22 januari 2023

Inhoud

Algemeen	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Vanaf 1 juli 2023 wordt de aflosperiode van de Msnp 18 maanden	6
Leeswijzer	7
Verkorting aflosperiode Msnp	8
2.1 Waarom wordt de aflosperiode verkort naar 18 maanden?	8
2.2 Waarom is de ingangsdatum 1 juli 2023?	8
2.3 Welke dossiers komen voor de nieuwe periode in aanmerking vanaf 1 juli 2023?	8
2.4 Wijzigt de definitie van de problematische schuldsituatie?	8
2.5 Wat als de inwoner zijn schulden binnen 36 maanden kan betalen	9
2.6 Wat verandert er niet?	9
2.7 Hoe gaan we om met beslagen tijdens de schuldregeling	9
2.9 Is het na 1 juli 2023 mogelijk om 50% voor te stellen?	9
2.10 Mag een schuldhulpverlener nog steeds een 36 schuldregeling adviseren als dat meer kans van slagen heeft?	10
2.11 Wat als na x maanden schuldbemiddeling blijkt dat iemand zijn schulden toch binnen 36 maanden had kunnen aflossen?	10
2.12 Wanneer vinden de heronderzoeken (halfjaarlijkse check) plaats?	10
2.13 Wanneer vindt de afdracht plaats bij een schuldbemiddeling aan de schuldeisers?	11
2.14 Evaluatie van de uitvoering verkorte Msnp trajecten na 12 maanden	11
2.15 Wordt de looptijd van schuldenbewinden ook verkort?	11
2.16 Wanneer is een Msnp-traject kansloos en kan direct een Wsnp traject worden opgestart?	11
2.17 Blijven de bestaande convenanten met de schuldeisers geldig?	11
2.18 Gevolgen voor de Vtlb-berekening	12
Voorziening voor lopende schuldregelingen (overgangsregeling)	14
3.1 Komt er een voorziening voor lopende schuldregelingen?	14
3.2 Checklist voorziening voor lopende schuldregelingen (overgangsregeling)	14
Overgangperiode	16
4.1 Waar mee rekening houden tijdens de overgangperiode?	16
4.2 Wat zijn de risico's tijdens de overgangperiode?	16
Aanpassen beleidsplan en beleidsregels	17
5.1 Moeten het beleidsplan en de beleidsregels aangepast worden?	17

5.2 Wijzigen beleidsplan	17
5.3 Wijzigen beleidsregels	17
5.4 Lukte het niet om het beleidsplan en de beleidsregels vóór 1 juli aan te passen?	17
Ondernemers	19
6.1 Welke wettelijke regelingen zijn er voor schuldhulp aan ondernemers?	19
6.2 Geldt de verkorting van de aflosperiode ook voor ondernemers?	19
6.3 Geldt de verkorting van de aflosperiode voor ondernemers bij het verstrekken van een saneringskrediet?	19
6.4 Geldt de verkorting van de aflosperiode ook voor het Bbz?	20
6.5 Meer informatie?	20
Jongeren	21
7.1 Heeft de verkorting van de aflosperiode Msnp ook gevolgen voor het Jongeren Perspectief Fonds (JPF)?	21
7.2. Heeft dit ook gevolgen voor de begeleiding voor jongeren?	21
Communicatie, documenten en correspondentie	22
8.1 Zijn er formats voor communicatie documenten en correspondentie beschikbaar?	22
Aanpassingen Wsnp	23
9.1 Wat wordt de ingangsdatum voor de wijzigingen in de Wsnp?	23
9.2 Welke looptijd komt er in de Wsnp?	23
9.3 Wanneer telt de inspanning in de Msnp mee bij de looptijd van de Wsnp?	23
9.4 Verandert de termijn te goeder trouw?	23
9.5 Komt er een overgangsregeling voor lopende Wsnp trajecten?	24
9.6 Is toegang tot Wsnp mogelijk zonder poging tot Msnp?	24
9.7 Voor wie geldt de nieuwe termijn van 18 maanden in de Wsnp?	24
9.8 Geldt de 10 jaarstermijn nog?	24
9.9. Wat is de minimale looptijd van de Wsnp	24
9.10 Hoe doe je een succesvolle aanvraag voor verkorting Wsnp?	25
Gemeentelijke invorderaars	26
10.1 Wat zijn voor invorderaars de mogelijke gevolgen van de verkorting van de aflostermijn van het Msnp-traject naar 18 maanden?	26
10.2 Waar moeten de invorderaars rekening mee houden in hun werkzaamheden?	26
10.3 Welke bedrijfsondersteunende processen moeten er worden aangepast?	26
10.4 Heeft de verkorting van de aflosperiode ook gevolgen voor het eigen kwijtscheldingsbeleid?	27
Uitvoeringsscan	28

11.1 Welke effecten worden verwacht door de verkorting van de aflosperiode?	28
11.2 Welke gevolgen heeft de verkorting van de aflosperiode?	28
11.3 Welke bedrijfsondersteunende processen moeten er worden aangepast?	29
11.4 Implementatie	30
11.5 Aandachtspunten en issues	30
11.6 Conclusies en aanbevelingen	30
Leidraad Invordering 2008	31
12.1 Is de Leidraad Invordering 2008 gewijzigd?	31
12.2 Waar geldt deze wijziging voor?	31
12.3 Wat als de Belastingdienst niet akkoord gaat?	31
12.4 Geldt dit zowel voor particulieren als voor ondernemers?	31
Jurisprudentie	32
Persberichten	38
3 februari 2023 Rijksoverheid: Minister Schouten wil schuldhelpverlening sneller en beter toegankelijk maken Nieuwsbericht Rijksoverheid.nl	38
28 februari 2023 NVVK: Oproep NVVK: blij schuldregelingen starten - NVVK.....	40
2 maart 2023 VNG: Verkorten aflostermijn minnelijk traject schuldhelpverlening VNG.....	41
21 april 2023: Vanaf 1 juli 2023 wordt de aflosterperiode van een minnelijke schuldregeling (Msnp) 18 maanden	43
Brief van het ministerie van SZW aan de schuldeisers	44
24 april 2023: Verkorting aflosterperiode van een schuldregeling in de Msnp (vng.nl).....	45
8 juni 2023: Geen voorziening lopende schuldregeling verkorting Msnp (vng.nl)	47

Algemeen

1.1 Inleiding

Op 7 februari jl. nam de Eerste Kamer de Wet wijziging van de Faillissementswet aan. Hiermee wordt de looptijd van een wettelijke schuldregeling (hierna: Wsnp-traject) in beginsel verkort naar 18 maanden. De looptijd kan wel worden verlengd tot maximaal 36 maanden als sprake is van specifieke omstandigheden die worden nader bepaald in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Het voorontwerp van deze AMvB zal minister Weerwind voor Rechtsbescherming in een internetconsultatie voorleggen.

In aansluiting op de verkorting van de Wsnp wordt ook de looptijd van de minnelijke schuldregeling (hierna Msnp) verkort tot 18 maanden. Dit heeft minister Schouten bevestigd in haar brief aan de Kamer van 3 februari jl. De verkorting draagt bij aan de kabinetsdoelstelling om inwoners sneller uit de problematische schulden te helpen. De termijn van een Msnp-traject is op dit moment 36 maanden en is een onderlinge afspraak tussen schuldhulpverleners en schuldeisers.

De VNG is blij met de verkorting van de Msnp, omdat dit inwoners sneller perspectief geeft op een duurzaam schuldenvrije toekomst. Daarbij blijft goede ondersteuning en nazorg aan inwoners belangrijk. Dit is altijd maatwerk; de ondersteuning kan ook na de aflosperiode doorlopen als dat nodig is. Belangrijk is dat de verkorting van de aflosperiode het gewenste effect heeft: meer hulpvragen, sneller perspectief, een duurzaam financieel evenwicht en financiële gezondheid.

1.2 Vanaf 1 juli 2023 wordt de aflosperiode van de Msnp 18 maanden

Er heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: SZW) en betrokken stakeholders, zoals de VNG, de NVVK en Divosa. Om duidelijkheid te creëren voor alle betrokkenen en om te voorkomen dat er veel verschillende werkwijzen ontstaan, worden schuldhulpverleners opgeroepen om vanaf 1 juli 2023 nieuwe Msnp-trajecten voor een aflosperiode van 18 maanden voor te stellen aan schuldeisers.

De wijziging vraagt om grote aanpassingen van gemeenten, kredietbanken, schuldhulpverleningsorganisaties en schuldeisers. Niet iedereen zal op 1 juli volledig zijn ingericht op de nieuwe situatie. De periode tot 1 januari 2024 wordt gezien als overgangperiode waarin partijen gebruik maken van pragmatische oplossingen.

Op 8 juni is bekend geworden dat er geen voorziening (overgangsregeling) komt voor lopende schuldregelingen.

Ook zal SZW in samenwerking met de VNG, Divosa en de NVVK concrete afspraken maken over de begeleiding en nazorg van mensen in een schuldhulpverleningstraject. Uitgangspunt hierbij is dat begeleiding, zo kort als kan en zo lang als mogelijk wordt ingezet, afhankelijk van de persoonlijke situatie.

Leeswijzer

Deze Q&A is een levend document. Het onderwerp blijft de komende periode in beweging en aan verandering onderhevig. We proberen de wijzigingen zo snel mogelijk te verwerken in deze Q&A.

De laatste datum en het versienummer is terug te vinden op het voorblad.

Deze Q&A is tot stand gekomen in afstemming met het ministerie SZW, de NVVK en Divosa.

Verkorting aflosperiode Msnp

2.1 Waarom wordt de aflosperiode verkort naar 18 maanden?

In lijn met de verkorting van het Wsnp traject wordt het traject dat daaraan voorafgaat, het Msnp traject, verkort tot 18 maanden. Dit draagt bij aan de kabinetsdoelstelling om inwoners sneller uit de problematische schulden te helpen.

Het verkorten van de aflosperiode Msnp naar 18 maanden heeft als belangrijkste doel dat:

- De drempel voor een aanvraag schuldhulpverlening wordt verlaagd;
- Meer inwoners hulp krijgen;
- Inwoners sneller van hun schulden af zijn;
- De Msnp en Wsnp goed op elkaar aansluiten, elkaar aanvullen en elkaar niet verdringen.

Het geeft inwoners sneller perspectief op een duurzaam schuldenvrije toekomst. Passende begeleiding (maatwerk) en nazorg aan inwoners is in dat kader van belang.

2.2 Waarom is de ingangsdatum 1 juli 2023?

Er is gekozen voor 1 juli 2023 als ingangsdatum om snel duidelijkheid te bieden aan inwoners en professionals. Inwoners weten hierdoor waar zij aan toe zijn. Daarnaast wordt hiermee voorkomen dat inwoners wachten met het aanvragen van schuldhulpverlening. Zo ontstaat er naar verwachting een beperkt stuwmeer voor een schuldregeling. Hierdoor kan er direct de juiste hulp worden geboden en voorkomt dit voor gemeenten op een later moment een hoge(re) werkdruk.

Verder voorkomt het ook dat er grote verschillen ontstaan tussen gemeenten. De VNG streeft naar uniformiteit in de uitvoering van de verkorting van de aflosperiode.

2.3 Welke dossiers komen voor de nieuwe periode in aanmerking vanaf 1 juli 2023?

De dossiers die vanaf 1 juli 2023 in aanmerking komen voor de verkorting van de aflosperiode naar 18 maanden, zijn de dossiers waarvan het betalingsvoorstel van de schuldregeling (fase E) op of na 1 juli 2023 is gedaan. Het gaat dus niet om de aanmelding van de schuldhulpverlening, het afgeven van de toelatingsbeschikking, de ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst of het verzoek om saldo-opgave (fase B).

2.4 Wijzigt de definitie van de problematische schuldsituatie?

De definitie van de problematische schuldsituatie wijzigt vooralsnog niet.

Als de schulden niet voor 100% voldaan worden door herfinanciering of een betalingsregeling binnen een periode van 36 maanden, dan gaat er een schuldregeling in. Worden de schulden niet binnen 36 maanden voldaan, dan duurt de schuldregeling 18 maanden.

De VNG en de NVVK trekken samen op om te bezien of deze definitie gehandhaafd blijft of aanpassing behoeft.

Verder heeft de NVVK gesprekken met de rechterlijke macht over dit onderwerp.

2.5 Wat als de inwoner zijn schulden binnen 36 maanden kan betalen

Als de inwoner zijn schulden binnen 36 maanden (bijvoorbeeld binnen 24 maanden) kan betalen dan is er geen problematische schuldsituatie. De schulden worden dan geregeld door herfinanciering of een betalingsregeling.

2.6 Wat verandert er niet?

Er zijn meerdere onderdelen in de schuldregeling die ongewijzigd blijven. Denk hierbij aan:

- De inzet van de BBR en de kosten BBR.
- De termijn van herfinanciering. Voor nu blijft de termijn van 36 maanden gehandhaafd in geval van niet problematische schulden. Uitzonderingen naar 60 maanden zijn mogelijk omdat ook kredietovereenkomsten op die termijn afgesloten worden dus overeenkomsten kunnen langer doorlopen in geval er geen sprake is van een problematische situatie.
- Het Bankreglement voor kredietbanken, hooguit een technische aanpassing als in het bankreglement de termijn van 36 maanden expliciet vermeld staat.
- De berekening van de beslagvrije voet (Bvv).
- Het meenemen van de schulden bij DUO.

De werkwijze van deze onderdelen van het traject blijft hetzelfde. De verkorting van de aflosperiode heeft hier geen effect op.

2.7 Hoe gaan we om met beslagen tijdens de schuldregeling

De Msnp houdt vooralsnog geen rekening met beslag en er wordt altijd 18 maanden gespaard. Dat is in de Wsnp ook de verwachting. Er mag en kan niet gereserveerd worden als er beslag ligt, omdat de inwoner niet onder de Bvv, beslagvrije voet, mag komen. De inwoner dient immers diens volledige afloscapaciteit in te brengen, wat niet kan als er beslag ligt. Het kan dus voorkomen dat er 22 maanden (18 plus 4 maanden) wordt afgelost. Let dus op dat dit anders is dan voorheen. Er wordt nu tijdens een Msnp bij beslag niet meer maximaal 4 maanden uit gegaan van een afloscapaciteit van € 0,= (waarmee iemand dus aan de inspanningsplicht voldeed) en waarbij deze maanden niet optelden bij de looptijd. Er dient nu altijd 18 maanden te worden gespaard.

2.8 Welke begeleiding krijgen inwoners?

De begeleiding wordt afgestemd op de behoefte van de inwoner en is niet afhankelijk van de looptijd van een schuldregeling. Goede begeleiding en nazorg is een belangrijke randvoorwaarde om schulden kwijt te schelden. Daarbij dient de begeleiding goed ingeregeld te worden: 'Zo kort als kan en zo lang als nodig.' Het is maatwerk en per inwoner verschillend.

Het ministerie van SZW, de NVVK, Divosa en de VNG hebben overleg met hun leden om de mogelijkheid te onderzoeken voor generieke afspraken met betrekking tot de begeleiding.

2.9 Is het na 1 juli 2023 mogelijk om 50% voor te stellen?

Is het zo dat we na 1 juli 2023 geen schuldregelingsvoorstellen van meer dan 50% kunnen aanbieden in 18 maanden, omdat het dan in principe geen problematische schuldsituatie is? Of kan dit wel als bijvoorbeeld de prognose nog best onzeker is (bij bijvoorbeeld wisselende inkomsten)?

Dit is een wiskundige vraag die logisch gezien klopt. Wanneer er in 18 maanden meer dan 50% kan worden afbetaald, dan is er feitelijk geen sprake van een problematische situatie in 36 maanden. Dit is echter anders in situaties waarin sprake is van een onzekere inkomenssituatie. Rekening houdend met die omstandigheden, kan er wel een voorstel gedaan worden van 18 maanden, ter bescherming van de hulpvrager.

Deze logica gaat dus niet in alle gevallen op. Het is van belang om dit in iedere situatie goed na te gaan. Stel iemand heeft € 50.000,- aan schulden en een afloscapaciteit van € 100,-. Daarnaast is er nog een afkoopbare levensverzekering die € 25.000,- gaat opleveren. In 18 maanden kan er dan een € 1.800,- + € 25.000,- = € 26.800,- ingebracht worden. Dit is 53,6%. Toch is er wel sprake van een problematische schuldsituatie. De volledige schuldenlast voor 100% betalen zou na de 18 maanden schuldregeling nog 232 maanden gaan duren, Er staat dan immers nog € 23.200,- open en met € 100,- per maand gaat dat dus nog ruim 19 jaar duren.

2.10 Mag een schuldhulpverlener nog steeds een 36 schuldregeling adviseren als dat meer kans van slagen heeft?

Er is afgesproken dat we (gemeenten en NVVK-leden) in Nederland dezelfde aflosperiode hanteren. Verschillende trajecten voorstellen is niet wenselijk omdat dat moeilijk uitlegbaar is naar schuldeisers en inwoners. Een traject van 18 maanden is ook de standaard bij de Wsnp, ook dat sluit aan bij deze argumentatie.

2.11 Wat als na x maanden schuldbemiddeling blijkt dat iemand zijn schulden toch binnen 36 maanden had kunnen aflossen?

De schuldregeling staat in principe vast: er is een overeenkomst om maximaal af te lossen voor een periode van 18 maanden. Als de inwoner door onvoorziene omstandigheden meer vermogen krijgt (bijvoorbeeld loterij wint of een erfenis ontvangt) dan moet de inwoner 100% voldoen. Als het inkomen stijgt dan duurt de regeling niet langer. Er wordt dan wel meer afgelost dan eerder werd aangeboden omdat de afloscapaciteit van de inwoner hoger is.

2.12 Wanneer vinden de heronderzoeken (halfjaarlijkse check) plaats?

Tijdens de aflosperiode (schuldbemiddeling of saneringskrediet) moet er regelmatig contact te zijn met de inwoner in het kader van begeleiding. De NVVK en de VNG adviseren minimaal een halfjaarlijkse check in de aflosperiode van 18 maanden. Die contactmomenten kunnen gepaard gaan met een controle op de afgesproken verplichtingen, indien daartoe aanleiding is. Schuldeisers worden niet automatisch op de hoogte gesteld van de uitkomst van een dergelijk contactmoment, alleen als daartoe aanleiding is.

Er kunnen uiteraard situaties zijn waarbij de halfjaarlijkse check eerder of vaker nodig is. Dat hangt af van veranderende omstandigheden bij de inwoner, zoals een hoger of een lager inkomen.

2.13 Wanneer vindt de afdracht plaats bij een schuldbemiddeling aan de schuldeisers?

De afdracht vindt in principe plaats na 18 maanden. Tenzij de maandelijkse aflossingscapaciteit zo hoog is, dat het beter is om bijvoorbeeld per half jaar een afdracht in te plannen aan de schuldeisers.

2.14 Evaluatie van de uitvoering verkorte Msnp trajecten na 12 maanden

Minister Schouten geeft aan na één jaar te evalueren of, en zo ja, welke belemmeringen er zijn bij het afsluiten van Msnp met een aflosperiode van 18 maanden. Op dit moment bekijken SZW, Divosa, de NVVK en de VNG samen hoe deze evaluatie en monitoring ingericht wordt. Zodra er meerduidelijkheid is over de evaluatie, informeert de VNG, gemeenten hier verder over onder andere via [de nieuwsbrief schulden](#).

2.15 Wordt de looptijd van schuldenbewinden ook verkort?

Het belang van de hulpvrager staat voorop. Het aflossen van schulden in een traject van 18 maanden staat los van de benodigde periode voor begeleiding. De duur van begeleiding is 'zo kort als kan en zo lang als nodig'.

Het kan dat alleen de grond van de 'schulden' wijzigt, maar dat het bewind op basis van een andere grond in stand blijft. Uiteindelijk bepaald de rechter dit.

Op dit moment is een eventuele verkorting van het schuldenbewind niet aan de orde. De landelijke expertgroep Curatele, Bewind en Mentorschap, een overlegorgaan van rechters, heeft dit ook bevestigd. Omdat nog onvoldoende duidelijk is hoe de wetswijziging in de praktijk zal uitwerken, is vooralsnog afgesproken om de reguliere vijfjaarstermijn van de schuldenbewinden niet te wijzigen.

2.16 Wanneer is een Msnp-traject kansloos en kan direct een Wsnp traject worden opgestart?

Als het aannemelijk is dat er onvoldoende aflossingsmogelijkheden zijn of andere omstandigheden het onmogelijk maken tot een Msnp te komen. De [recofa-richtlijn](#) geeft hier geen verdere toelichting op.

Het gaat daarbij waarschijnlijk om inwoners met bijvoorbeeld een negatieve of zeer lage afloscapaciteit, veel onduidelijkheid over mogelijk wel bestaande (maar onbekende) schulden, een grote kans op een regresvordering of (buitenlandse) alimentatie waarvoor geen nihil stelling gekregen wordt. In het Wsnp verzoek licht deze situaties verder toe.

2.17 Blijven de bestaande convenanten met de schuldeisers geldig?

Ja, NVVK gaat in het najaar bezien of, en zo ja, welke convenanten aangepast worden.

2.18 Gevolgen voor de Vtlb-berekening

In januari 2024 heeft Refoca het aangepaste [Vtlb-rapport en de nieuwe Vtlb-calculator](#) gepubliceerd.

De werkgroep Vtlb heeft in dit rapport het besluit genomen dat bij een looptijd van 18 maanden voor de afdracht wordt uitgegaan van 18 maal het inkomen exclusief vakantiegeld en 18 maal het opgebouwde vakantiegeld en – indien van toepassing – de opgebouwde eindejaarsuitkering. Op deze wijze maakt het niet uit wanneer iemand is toegelaten tot de regeling en of er sprake is van inkomen inclusief vakantiegeld of inkomen met afzonderlijk vakantiegeld.

Dit besluit heeft vooral gevolgen voor de regelingen waarin het vakantiegeld en/of de eindejaarsuitkering éénmaal wordt uitbetaald. De schuldenaar moet dan naast de maandelijkse afdracht ook nog een deel van het opgebouwde vakantiegeld/eindejaarsuitkering afdragen aan de boedel. Het is belangrijk om dit tijdig te bespreken met de inwoner, om misverstanden te voorkomen.

Per januari 2024 is het bruto minimumloon verhoogd, zijn de bedragen van de huurtoeslag en het kindgebonden budget sterk verhoogd, maar is het bedrag van de zorgtoeslag gedaald. Daarnaast is de ondergrens voor de huur in de Vtlb-calculator aangepast naar de verlaagde basishuur. Dit kan forse gevolgen hebben voor het Vtlb.

Om die reden is het van groot belang om de herberekening in de Msnp vóór 31 mei 2024 te doen.

Een nadere toelichting op de belangrijkste wijzigingen is [hier](#) te vinden.

2.19 Wat te doen als schuldeisers niet akkoord gaan met 18 maanden?

Als een schuldeiser aangeeft dat hij niet akkoord gaat met de nieuwe aflosperiode van 18 maanden of met een tegenvoorstel komt, dan adviseren we een dergelijk voorstel af te wijzen en een heroverweging te vragen. Mocht de schuldeiser alsnog niet akkoord gaan dan adviseren we om een dwangakkoord voor te bereiden en aan te vragen. Ten aanzien van zorgverzekeraars adviseren wij op dit moment anders te handelen.

Zorgverzekeraars hanteren sinds kort als beleidsuitgangspunt dat op de nieuwe 18 maanden-aflostermijn een extra 6 maanden-termijn volgt. In die 6 maanden mag iemand wiens schulden zijn gesaneerd, geen nieuwe schulden bij de zorgverzekeraar maken. Gebeurt dat wel dan beschouwen de zorgverzekeraars het hele traject als mislukt. Hiermee nemen de zorgverzekeraars een uitzonderingspositie in ten opzichte van de overige schuldeisers.

SZW, de NVVK en de VNG hebben de afgelopen tijd hierover intensief overleg gevoerd met Zorgverzekeraars Nederland (ZN). In vervolg daarop zal ZN zo spoedig mogelijk met een herzien bestuurlijk standpunt komen over de omgang met de halvering van de Msnp.

Om die reden adviseren wij – in lijn met de NVVK - om geen dwangakkoord in te zetten wanneer een zorgverzekeraar vasthoudt aan de extra 6 maanden-termijn en deze procedures on hold te zetten. Dit in afwachting van de nadere berichten van ZN.

Zie tevens het advies van de NVVK hierover:

<https://www.nvbk.nl/page/1439/2023/08/03/We-willen-allemaal-hetzelfde-duurzaam-financieel-herstel?originNode=1393>

Update 21 augustus: in vervolg op het eerdere berichten heeft ZN aangegeven dat vooralsnog de verlengde periode van 6 maanden geen ZN beleid meer is. Wel zullen er nog vervolgesprekken plaatsvinden over de randvoorwaarden en condities. Wij gaan er dan ook vanuit de de zorgverzekeraars vanaf nu akkoord zullen gaan met een aflostermijn van 18 maanden. Mocht dat onverhoopt niet zo zijn dan kan dat bij de VNG of de NVVK gemeld worden. Zie tevens de berichtgeving van de NVVK;

[Ook zorgverzekeraars akkoord met 18 maanden – NVVK](#)

[En](#)

[Verzekeraars hebben tijd nodig om systemen aan te passen - NVVK](#)

Voorziening voor lopende schuldregelingen (overgangsregeling)

3.1 Komt er een voorziening voor lopende schuldregelingen?

Er is geen voorziening voor lopende schuldregelingen (overgangsregeling).

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft 8 juni 2023 bekend gemaakt dat er geen voorziening komt voor lopende schuldregelingen. De afgelopen periode heeft de VNG, samen met gemeenten, ingezet op een (overgangsregeling)voorziening voor lopende schuldregelingen zodat deze regelingen ook konden verkorten.

Vanaf 1 juli 2023 is de afloperiode van een Msnp-traject verkort naar 18 maanden. De gesprekken die de VNG samen met de NVVK en Divosa met het ministerie van SZW hierover voerden, hebben helaas niet tot een overgangsvoorziening geleid. Veel gemeenten gaven eerder aan de kosten voor het vroegtijdig beëindigen van lopende schuldbemiddelingen en de afkoop van saneringskredieten niet te kunnen dragen. De VNG adviseert gemeenten daarom de huidige werkwijze te blijven hanteren en pas vanaf 1 juli de verkorte afloperiode aan te bieden.

Er zijn mogelijk gemeenten die – ondanks dat er officieel geen overgangsregeling komt – er toch voor kiezen om zelf een overgangsregeling op te zetten.

Wilt u toch een overgangsregeling opzetten dan kunt gebruik maken van onderstaande checklist. Ook is het mogelijk om via de VNG in contact te komen met andere gemeenten die een overgangsregeling (overwegen) op te zetten. U kunt mailen naar schulden@vng.nl.

3.2 Checklist voorziening voor lopende schuldregelingen (overgangsregeling)

Denk hierbij aan het volgende onderdelen om tot een (besluit tot) een overgangsregeling te komen:

Ingangsdatum van de overgangsregeling.

Neemt u alle lopende schuldregeling mee of zet u de verkorting vanaf een bepaalde datum in?

Bijvoorbeeld:

- Alle lopende schuldregelingen.
- Schuldregelingen die gestart zijn vanaf 3 februari 2023. Op 3 februari heeft Minister Schouten in een kamerbrief aangegeven dat de termijn van de Msnp 18 maanden gaat duren.
- Alle schuldregelingen die zijn gestart op en na 7 februari 2023. Op 7 februari heeft de 1e kamer de Wet wijziging van de Faillissementswet aangenomen, waarin de verkorting van de Wsnp van 36 naar 18 maanden staat.

Geldt de overgangsregeling voor saneringskredieten en de schuldbemiddelingen?

Schuldbemiddeling en overgangsregeling.

Hoe gaat u om met de lopende schuldbemiddelingen (SB)? Bijvoorbeeld:

- Resterende aflosterperiode van een SB omzetten naar een saneringskrediet. De schuldeisers krijgen daarvoor een nieuw voorstel opgestuurd. Aanvullend daarop wordt de nieuwe afspraak gemaakt. Wanneer de betrokken schuldeisers hier niet akkoord mee gaan, wordt de schuldregeling in zijn oorspronkelijke vorm voortgezet en looptijd blijft bestaan. Hierdoor loopt de inwoner geen risico zonder regeling te zitten als er geen akkoord komt.
- Het bedrag dat de schuldeisers nog ontvangen (na 18 maanden) beschikbaar stellen en daarmee het bedrag gebaseerd op het prognosevoorstel van de schuldbemiddeling per direct te voldoen aan de schuldeisers.

Als een saneringskrediet of een schuldbemiddeling al langer loopt dan 18 maanden.

Op welke datum (bijvoorbeeld 1 juli 23) beëindigt u deze alsnog?

Extra kosten.

Als er een overgangsregeling wordt ingezet dan zijn daar extra kosten mee gemoeid om in de overweging mee te nemen zoals:

- Afkoop van saneringskredieten.
- Eventueel afbetalen schuldeisers bij een schuldbemiddeling.
- Extra personele inzet en daardoor extra kosten.

Dekking extra kosten.

Het instellen van eigen overgangsrecht (lokaal) zal – wegens het ontbreken van een landelijke regeling – waarschijnlijk effect hebben op de gemeentefinanciën. Dit heeft dus gevolgen voor de huidige begroting.

Interne besluitvorming over de overgangsregeling.

De Wgs legt de bevoegdheid bij de gemeenteraad om een plan vast te stellen die richting geeft aan schuldhulpverlening. De gemeenteraad is dus het orgaan vanuit de Wgs dat het beleid vaststelt.

Onderwerpen die hierbij centraal staan zijn:

- Wat is er in het huidige beleidsplan opgenomen?
- Heeft de gemeenteraad ruimte gegeven aan het College om beleidsregels vast te stellen c.q. is de bevoegdheid er?
- De raad informeren dat de gemeente met het invoeren van een overgangsregeling afwijkt van de landelijke lijn en dit nader te motiveren.
- Het is de taak van de gemeenteraad om ervoor te zorgen dat de begroting in overeenstemming is met de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Als dit wijzigt, dient dit dus via de raad te gaan.
- Het instellen van eigen overgangsrecht (lokaal) zal – wegens het ontbreken van een landelijke regeling – waarschijnlijk effect hebben op de gemeentefinanciën. Dit heeft dus gevolgen voor de huidige begroting.

Medewerkers informeren en trainen over de overgangsregeling. Eventueel een apart team inzetten voor deze overgangsregeling.

Zorgdragen voor de communicatie aan de inwoners in uw gemeente.

Eventueel aanpassen van de automatiseringssystemen.

Overgangperiode

De overgangperiode is de periode van 1 juli 2023 tot en met 31 december 2023.

4.1 Waar mee rekening houden tijdens de overgangperiode?

Het is van belang dat inwoners die zich aanmelden voor een schuldregeling goed worden geïnformeerd over het feit dat de aflosperiode van de schuldregeling met ingang van 1 juli 2023, 18 maanden duurt. Pas de informatievoorziening richting de inwoners aan. Leg daarbij ook uit dat het gehele schuldhelpverleningstraject langer kan duren, net als de begeleiding.

De processen van alle betrokken partijen veranderen. Pas de correspondentie en alle brieven aan naar 18 maanden. Het kan zijn dat tijdens de overgangperiode dit nog niet bij alle gemeenten en schuldeisers is aangepast. Dit vraagt extra aandacht. Niet alle schuldeisers zijn in gelijke mate op de hoogte van alle veranderingen.

Schuldhelpverleners (schuldregelaars) dienen voor schuldbemiddelingen vanaf 1 juli 2023 na 18 maanden een signaal aan de schuldeisers te geven dat de schuldbemiddeling afloopt omdat de termijn van 18 maanden voorbij is.

4.2 Wat zijn de risico's tijdens de overgangperiode?

Het is mogelijk dat gemeenten, maar ook schuldeisers, op 1 juli 2023 de processen nog niet hebben ingericht op de verkorting van de aflosperiode. De invoering van de verkorting is kort dag en gemeenten en schuldeisers hebben tijd nodig voor de aanpassing hiervan. Pas de correspondentie richting de inwoner en de schuldeisers aan. Mogelijk was dat op 1 juli 2023 nog niet allemaal gereed. Kortom; er zijn (beperkte) risico's verbonden aan de ingangsdatum van 1 juli 2023 waar gemeenten rekening mee kunnen houden. Uiteraard zou dit voor iedere andere ingangsdatum ook zo gelden.

Aanpassen beleidsplan en beleidsregels

5.1 Moeten het beleidsplan en de beleidsregels aangepast worden?

De wijziging van de afloperiode van de Msnp heeft mogelijk gevolgen voor het reeds vastgestelde beleidsplan en/of de beleidsregels die door gemeenten hanteren. Het is dan ook raadzaam om te beoordelen of het wijzigen van de afloperiode invloed heeft op het reeds vastgestelde beleidsplan en/of de beleidsregels. Mocht het plan of de regels de afloperiode van 36 maanden nadrukkelijk als termijn noemen, dient dit tussentijds gewijzigd te worden – *in ieder geval vóór 1 juli aanstaande*.

5.2 Wijzigen beleidsplan

Het beleidsplan wordt conform artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening vastgesteld door de gemeenteraad. Leg het plan van de wijziging ook voor aan de gemeenteraad. Om de wijziging voor te bereiden en in te brengen, treft u 2 formats aan:

- [Concept raadsvoorstel voor het wijzigen van het Beleidsplan](#) (docx)
- [Concept raadsbesluit voor het wijzigen van het Beleidsplan](#) (docx)

5.3 Wijzigen beleidsregels

Het college is het bevoegde orgaan om beleidsregels tussentijds te wijzigen. Om de wijziging voor te bereiden en in te brengen, treft u 2 formats aan:

- [Concept collegevoorstel voor het wijzigen van de beleidsregels](#) (docx)
- [Concept collegebesluit voor het wijzigen van de beleidsregels](#) (docx)

5.4 Lukte het niet om het beleidsplan en de beleidsregels vóór 1 juli aan te passen?

Gelet op de korte termijn kan het voorkomen dat het niet lukte om het beleidsplan en/of de beleidsregels voor 1 juli a.s. aan te passen. In dat geval kunnen gemeenten ervoor kiezen om in de uitvoering alvast “te anticiperen op” de verkorting en daarmee realiseren dat inwoners van 1 juli de verkorte afloperiode krijgen aangeboden. Van belang daarbij is wel dat het beleidsplan en/of de beleidsregels vervolgens met terugwerkende kracht worden vastgesteld, zodat dit vervolgens weer aansluit op de ingangsdatum van 1 juli. De terugwerkende kracht kan immers in bepaalde situaties gerechtvaardigd zijn, wanneer er bijvoorbeeld sprake is van een noodzakelijke aanpassing van het beleid, zoals nu met de verkorting van de afloperiode aan de orde is.

5.5 Recidive

In de aanpassingen van de Faillissementswet is de 10-jaarstermijn geschrapt. Hierdoor hoeven inwoners niet meer 10 jaar te wachten, voordat zij opnieuw een Wsnp verzoek aanvragen. Hierdoor is het ook niet voor de hand liggend dat gemeenten bij een Msnp-traject nog een recidive termijn hanteren. Het is dan ook raadzaam om te controleren of in de beleidsregels hierover een bepaling

is opgenomen. Als dat het geval is dan dienen de beleidsregels hierop aangepast te worden, in die zin dat de recidive termijn wordt geschrapt. Ook deze wijziging dient eerst ter goedkeuring via het college te gaan.

Ondernemers

6.1 Welke wettelijke regelingen zijn er voor schuldhulp aan ondernemers?

Gemeenten bieden hulp op basis van 2 wetten/besluiten:

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).

De Wgs regelt de brede toegang tot schuldhulpverlening voor alle natuurlijke personen, de termijnen en de gegevensverwerking. Uitgebreide informatie vindt u op onze webpagina [Wijziging Wgs](#).

Het Bbz regelt dat zelfstandig ondernemers die (tijdelijk) weinig inkomen hebben en aan bepaalde voorwaarden voldoen, in aanmerking kunnen komen voor een uitkering dat het inkomen aanvult tot bijstandsniveau. De Bbz-uitkering is een mogelijkheid voor inkomensondersteuning, maar ook voor bijvoorbeeld een saneringskrediet.

Uitgebreide informatie vindt u in de [Handreiking Bbz](#) van Stimulansz en PPO en op de webpagina [Bijstand voor zelfstandigen \(Bbz\)](#) van de Rijksoverheid.

6.2 Geldt de verkorting van de aflosperiode ook voor ondernemers?

Alle ondernemers die persoonlijk aansprakelijk zijn voor schulden van hun onderneming kunnen een aanvraag doen voor gemeentelijke schuldhulpverlening. Per definitie zijn dit ondernemers met een eenmanszaak, VOF, commanditaire vennootschap of een maatschap. Dit zijn rechtsvormen zonder rechtspersoonlijkheid en daarom is de ondernemer zelf, als natuurlijk persoon, aansprakelijk voor schulden van de onderneming. Maar ook andere ondernemers, die als natuurlijk persoon aansprakelijk zijn voor zakelijke schulden, kunnen voor die schulden een aanvraag schuldhulpverlening doen. Dit is bijvoorbeeld als een ondernemer privé heeft meegetekend voor een lening van zijn BV. Of als een ondernemer zijn eenmanszaak heeft omgezet in een BV, maar nog betalingsverplichtingen heeft die hij met zijn eenmanszaak is aangegaan. Het gaat er dus om dat de ondernemer persoonlijk aansprakelijk is voor de zakelijke schulden.

Rechtspersonen zoals BV's, stichtingen, verenigingen en coöperaties hebben geen toegang tot de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Als een ondernemer persoonlijk aansprakelijk is voor schulden van de onderneming en een aanvraag voor de gemeentelijke schuldhulpverlening doet, is de verkorting van de aflosperiode net zo goed van toepassing op deze ondernemer als op andere inwoners.

6.3 Geldt de verkorting van de aflosperiode voor ondernemers bij het verstrekken van een saneringskrediet?

Ja, de aflosperiode van een Msnp voor ondernemers, waarbij de schulden worden afgekocht door een saneringskrediet, wordt ook gehalveerd.

6.4 Geldt de verkorting van de aflosteriode ook voor het Bbz?

De schulden van een ondernemer kunnen niet alleen worden gesaneerd door een schuldbemiddeling of een saneringskrediet van een kredietverstrekker, maar ook door een krediet verstrekt door een derde of een saneringskrediet op basis van het Bbz.

De verkorting van de aflosteriode geldt niet automatisch voor het Bbz. De verkorting van de aflosteriode ziet enkel op de schuldregelingen in de Msnp (schuldbemiddeling en saneringskredieten). Het Bbz is een andere regeling (Participatiewet), waar andere regels voor gelden. Wel kunnen gemeenten zelf de beleidskeuze maken om de termijn van het saneringskrediet op basis van het Bbz te koppelen aan de termijn van de aflosteriode van de schuldregelingen in de Msnp.

6.5 Meer informatie?

Voor meer informatie over de ondersteuning van ondernemers met financiële zorgen verwijzen wij naar de [Q&A](#) hierover. Op de website [Ondersteuning ondernemers uit de financiële zorgen](#) vindt u [praktische producten](#) die kunnen helpen bij het inrichten, uitvoeren en versterken van de ondersteuning aan ondernemers met financiële zorgen. U vindt hier onder andere een Handreiking, een Werkwijzer Ondernemers en Schulden en praktijkvoorbeelden van andere gemeenten.

Jongeren

7.1 Heeft de verkorting van de afloperiode Msnp ook gevolgen voor het Jongeren Perspectief Fonds (JPF)?

Het JPF sluit aan bij de oproep van de VNG, de NVVK, Divosa en SZW aan gemeenten om de looptijd van Msnp met ingang van 1 juli 2023 te verkorten. Om die reden stelt JPF vanaf 1 juli 2023 ook een saneringskrediet op basis van 18 maanden aflossing voor bij JPF-trajecten. Hierdoor wordt de hoogte van het krediet lager. Ook de terugbetaling in de vorm van een maatschappelijke tegenprestatie wordt korter. De jongere is daarmee na 18 maanden schuldenvrij.

7.2. Heeft dit ook gevolgen voor de begeleiding voor jongeren?

Het JPF adviseert om de termijn van 2 jaar trajectbegeleiding niet te verkorten naar 18 maanden. Het succes van de JPF-aanpak gaat vooral over het brede perspectief van de jongere, niet alleen gericht op de aanpak van de schulden en de begeleiding daarbij. In de praktijk is blijkt dat de beste resultaten over het algemeen in het tweede jaar van de begeleiding worden gerealiseerd. Om die reden adviseert het JPF om de termijn van 2 jaar voor de trajectbegeleiding te blijven hanteren. Het uitgangspunt is dat de begeleiding 'zo kort als kan en zo lang als mogelijk' wordt ingezet.

Communicatie, documenten en correspondentie

8.1 Zijn er formats voor communicatie documenten en correspondentie beschikbaar?

Aan de onderstaande punten werkt de NVVK. Verdere invulling volgt zo snel mogelijk:

- Aangepaste Schuldregelingsovereenkomst
- Communicatie aan inwoners 18 maanden
- Communicatie aan inwoners over de overgangperiode
- Communicatie aan schuldeisers 18 maanden
- Communicatie aan schuldeisers over de overgangperiode

De NVVK werkt aan een nieuwe versie van het standaard brievenboek dat softwareleveranciers in de eerste update vanaf 1 juli in kunnen laden.

Aanpassingen Wsnp

9.1 Wat wordt de ingangsdatum voor de wijzigingen in de Wsnp?

Op 1 juli 2023 wordt de duur van het traject voor de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp) aangepast. Minister Weerwind heeft dit in een [kamerbrief](#) op vrijdag 26 mei 2023 bekend gemaakt. De wetwijziging is per 1 juli 2023 ingegaan. De reden hiervoor is dat de aflosperiode van het gemeentelijke schuldhulpverleningstraject ook per 1 juli 2023 wordt verkort en het voor inwoners van belang is om te weten waar zij aan toe zijn bij alle vormen van schuldhulp.

9.2 Welke looptijd komt er in de Wsnp?

De wetwijziging heeft tot gevolg dat een Wsnp-traject in principe 1,5 jaar (18 maanden) gaat duren in plaats van de huidige 3 jaar. Deze termijn van 18 maanden kan door een rechter nog worden ingekort als voorafgaande aan de aanvraag al is afgelost door de inwoner. Op basis van welke eisen deze inkorting plaatsvindt is op dit moment nog niet duidelijk en zal uit de komende jurisprudentie moeten blijken. De maximale looptijd bedraagt 3,5 jaar.

9.3 Wanneer telt de inspanning in de Msnp mee bij de looptijd van de Wsnp?

De termijn van 18 maanden kan door een rechter nog worden ingekort als voorafgaande aan de aanvraag al is afgelost door de inwoner. Een verkorting is mogelijk als de Msnp aan dezelfde voorwaarden voldoet als de Wsnp. Geef het verzoek voor een verkorting aan bij het verzoekschrift Wsnp. De rechter-commissaris beoordeelt en kent toe.

Zie tevens artikel 1.2 in de richtlijn; [Recofa-richtlijnen voor schuldsaneringsregelingen \(rechtspraak.nl\)](#):

1.2 Termijn van de schuldsaneringsregeling en wijziging van de termijn

- a. *Indien de bewindvoerder termen aanwezig acht om de wettelijke termijn van de schuldsaneringsregeling te verlengen of te verkorten, stelt hij de rechtercommissaris hiervan op de hoogte.*
- b. *De wettelijke termijn kan onder andere worden verkort, indien de schuldenaar in een aan de schuldsaneringsregeling voorafgaand faillissement of voorafgaande surseance het meerdere boven het in de schuldsaneringsregeling geldende vrij te laten bedrag (hierna: Vtlb), aan de boedel heeft afgedragen.*

Na een eventuele verkorting duurt de termijn van een Wsnp traject waarschijnlijk nog minimaal 6 maanden.

9.4 Verandert de termijn te goeder trouw?

In de aanpassing wordt meegenomen dat de termijn van de “goede trouw” wordt aangepast van 5 naar 3 jaar.

Artikel 288 lid 1, b. wordt:

“Dat de schuldenaar ten aanzien van het ontstaan of onbetaald laten van zijn schulden in de drie jaar voorafgaand aan de dag waarop het verzoek is ingediend, te goeder trouw is geweest”;

9.5 Komt er een overgangsregeling voor lopende Wsnp trajecten?

Voor een overgangsregeling voor lopende Wsnp-trajecten is er door het Ministerie van Rechtsbescherming gekeken of er mogelijkheden zijn om reeds lopende Wsnp-trajecten op basis van de wetwijziging te verkorten. Deze mogelijkheden zijn er helaas niet. Dit komt omdat de duur van een Wsnp-traject bij het vonnis wordt bepaald. Daarnaast is bij de wetsbehandeling en specifiek deze wijziging die bij amendement is ingediend, geen overgangsbepaling opgenomen. Minister Weerwind geeft aan dat hij zich er bewust van is dat dit voor een inwoner in een lopend Wsnp-traject moeilijk wordt ervaren. Dit is mede reden geweest om de wet zo spoedig mogelijk in te voeren, zodat het aantal inwoners waarvoor dit geldt zo beperkt mogelijk wordt gehouden.

9.6 Is toegang tot Wsnp mogelijk zonder poging tot Msnp?

De toegang tot de Wsnp wordt op één punt aangepast. Als aannemelijk is dat er onvoldoende aflossingsmogelijkheden bij de inwoner is of andere omstandigheden zijn die het onmogelijk maken om tot een Msnp te komen, dan hoeft voor de afgifte van deze verklaring niet eerst een poging te zijn gedaan om tot een dergelijke regeling te komen. (zie Eerste Kamer: [artikel 285, eerst lid onder f](#)). Een Msnp-traject kan in dat geval worden overgeslagen en er kan direct een verzoek tot toelating Wsnp gediend bij de rechtbank.

9.7 Voor wie geldt de nieuwe termijn van 18 maanden in de Wsnp?

Deze nieuwe termijn is voor inwoners van toepassing die een verzoekschrift indienen voor de Wsnp vóór de inwerkingtreding van de wetwijziging en waarop nog niet is beslist.

Zie hiervoor artikel II van de Wet: *“Deze wet is van toepassing op verzoekschriften tot toepassing van de schuldsaneringsregeling die voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet zijn ingediend bij de rechtbank en waarop nog niet is beslist.”*

9.8 Geldt de 10 jaarstermijn nog?

Inwoners hoeven niet meer 10 jaar te wachten om opnieuw een Wsnp verzoek aan te vragen. De 10-jaarstermijn is geschrapt.

[Zie de aanpassingen van de Faillissementswet.](#)

9.9. Wat is de minimale looptijd van de Wsnp

Theoretisch is het mogelijk dat iemand die al jaren geen afloscapaciteit heeft, na een traject van 1 dag in de Wsnp een schone lei krijgt. Recofa vindt dat niet wenselijk en heeft daarom vastgesteld dat de minimale termijn in de Wsnp 6 maanden is. Daarin kunnen alle werkzaamheden van de bewindvoerder en de rechtercommissaris plaatsvinden. Het is echter niet wenselijk om jaren te wachten met het doen van een toelatingsverzoek wanneer een inwoner geen afloscapaciteit heeft. Dit compliceert de toelating en maakt het Msnp nodeloos ingewikkeld.

9.10 Hoe doe je een succesvolle aanvraag voor verkorting Wsnp?

Zie de informatie op de website van de NVVK:

[Verkorte Wsnp: zo doe je een succesvolle aanvraag - NVVK](#)

Gemeentelijke invorderaars

10.1 Wat zijn voor invorderaars de mogelijke gevolgen van de verkorting van de aflostermijn van het Msnp-traject naar 18 maanden?

De gemeentelijke invorderaars ontvangen vanaf 1 juli 2023 schuldregelingsvoorstellen met een aflosterperiode van 18 maanden. Dit betekent dat de regeling na 18 maanden eindigt. Het verwachte gevolg hiervan is dat de invorderaars lagere inkomsten ontvangen, oftewel: door de halvering van de aflosterperiode van 36 naar 18 maanden wordt een kleiner deel van de oorspronkelijke schuld terugbetaald. Dit kan een punt van aandacht zijn voor de begroting van de komende jaren.

10.2 Waar moeten de invorderaars rekening mee houden in hun werkzaamheden?

Uit de uitvoeringsscan (zie hoofdstuk 11) blijkt dat sommige gemeentelijke organisaties standaard akkoord gaan met het schuldregelingsvoorstel. Dit wordt gecommuniceerd bij de saldo-opgave van de schulden. Voor invorderaars verandert er weinig in het proces. Voor de organisaties die niet standaard akkoord gaan met een schuldregelingsvoorstel, is het aan te raden om te kijken naar eventuele aanpassingen in het proces van de controle/afweging en de bevestiging/afwijzing van het akkoord.

Bij het einde van een schuldbemiddelingstraject vindt de administratieve afhandeling plaats (definitief afboeken van vorderingen/finale kwijting). De afsluitende administratieve werkzaamheden rond het einde van de regeling schuiven naar voren door de verkorting. Van belang hierbij is te realiseren dat vanaf 1 januari 2025 (18 maanden ná 1 juli 2023) regelingen aflopen met een looptijd van 36 maanden én regelingen met een looptijd van 18 maanden. Deze trajecten lopen enige tijd naast elkaar.

Het is de vraag of het mogelijk is dat de applicaties, twee verschillende aflosterperiode naast elkaar ondersteunen bij de administratieve afhandeling aan het einde van de regeling. Het is van belang hier aandacht aan te besteden bij de inrichting/aanpassing van de applicaties en/of in de werkprocessen van de gemeentelijke invorderaars.

10.3 Welke bedrijfsondersteunende processen moeten er worden aangepast?

Uiteraard is dit per gemeente/gemeentelijke organisatie verschillend. Denk vooral aan de volgende onderdelen:

Communicatie

- Aanpassen algemene communicatie aan inwoners: Pas de algemene informatie inzake de invordering aan. Bijvoorbeeld de website en folders.
- Aanpassen communicatie aan andere afdelingen die ook contact hebben met mensen in de schuldhulpverlening, zoals de KCC-medewerkers.

Organisatie

- Aanpassen werkprocessen/ werkinstructies voor invorderaars.

- Aanpassen leidraad invordering. De verkorting van de looptijd van de Msnp heeft mogelijk ook gevolgen voor de leidraad invordering.

Personeel

- Het instrueren van invorderaars.

Financiën

- Informeren management over lagere inkomsten uit Msnp-trajecten. Houdt er voor de toekomstige jaren hier rekening in de begroting.

ICT

- Aanpassen applicaties. In de applicaties dienen de termijnen te worden aangepast (van 36 maanden naar 18 maanden) zodat duidelijk is wanneer de administratieve afhandeling van het Msnp-traject kan wordt gedaan.

10.4 Heeft de verkorting van de aflosteriode ook gevolgen voor het eigen kwijtscheldingsbeleid?

Als in het Msnp-traject een gemeentelijke vordering wordt meegenomen, zal deze – net als alle andere vorderingen – na een succesvolle beëindiging van het traject, na 18 maanden worden kwijtgescholden, zodat de inwoner met een schone lei verder kan.

De verkorting van de aflosteriode geldt niet automatisch voor het eigen kwijtscheldingsbeleid binnen gemeenten. De verkorting van de aflosteriode ziet enkel op de schuldregelingen in de Msnp (schuldbemiddeling en saneringskredieten). Gemeenten maken zelf de beleidskeuze of zij de termijn van het eigen kwijtscheldingsbeleid koppelen aan de termijn van de aflosteriode van de schuldregelingen in de Msnp. Dat is de eigen beleidsvrijheid van gemeenten.

Uitvoeringsscan

De VNG heeft een uitvoeringsscan uitgevoerd plaatsgevonden. Op 20 juni was er een analysesessie voor gemeentelijke invorderaars en op 22 juni een analysesessie voor schuldhulpverleners.

Met de uitvoeringsscan gaf inzicht op de uitvoerbaarheid en de impact – inclusief de uitvoeringslasten en de risico's - op de gemeentelijke organisaties. Doel van de uitvoeringsscan is om te komen tot aanbevelingen voor de implementatie van de verkorting van de Msnp bij gemeenten.

In deze Q&A worden de belangrijkste resultaten samenvattend weergegeven. De resultaten van de uitvoeringsscan voor de gemeentelijke invorderaars zijn ook nader uitgewerkt in het hoofdstuk "gemeentelijke invorderaars".

De volledige notitie van de uitvoeringsscan is hier te lezen:

- [Oplegnotitie uitvoeringsscan verkorting Msnp](#)
- [Notitie uitvoeringsscan verkorting Msnp](#)

11.1 Welke effecten worden verwacht door de verkorting van de aflosperiode?

De volgende mogelijke effecten worden verwacht:

- Stijging van het aantal inwoners met schulden dat zich gaat melden
- Stijging van het aantal dwangakkoorden
- Stijging van het aantal Wsnp-trajecten
- Stijging van recidive
- Lagere inkomsten doordat groter bedrag moet worden afgeboekt (invorderaars)

De weergegeven effecten leiden met name voor de schuldhulpverleners tijdelijk tot extra werk leiden en daarmee mogelijk ook extra uitvoeringskosten met zich meebrengen.

11.2 Welke gevolgen heeft de verkorting van de aflosperiode?

Het grootste gevolg voor de invorderaars is met name dat zij lagere inkomsten ontvangen. Een kleiner deel van de oorspronkelijke schuld wordt immers terugbetaald. Dit heeft invloed op de toekomstige begroting.

Voor de schuldhulpverleners kost het in het begin meer tijd om een akkoord van alle schuldeisers te krijgen. Van belang daarbij is om ook goed te controleren of er daadwerkelijk een akkoord is op 18 maanden. Ook de intensivering van de begeleiding en de nazorg werd aangegeven, maar dat viel buiten de scope van de uitvoeringsscan.

11.3 Welke bedrijfsondersteunende processen moeten er worden aangepast?

Voor de gemeentelijke invorderaars is in paragraaf 10.3 uitgewerkt welke bedrijfsondersteunende processen mogelijk aangepast moeten worden.

Voor wat betreft de schuldhulpverleners kwamen de navolgende bedrijfsondersteunende processen naar voren die mogelijk aanpassingen nodig hebben:

Communicatie

- Aanpassen algemene communicatie aan inwoners: Denk aan de gemeentelijke website,
- Informatiebladen en dergelijke.
- Aanpassen communicatie aan schuldeisers en cliënten:
 - Aanpassen brieven en correspondentie aan schuldeisers en cliënten naar 18 maanden.
- Aanvullende communicatie richting schuldeisers. Niet alle (vooral kleinere) schuldeisers zijn op de hoogte van de verkorting van de aflosperiode van de Msnp. Het is aan te raden om hiervoor een generiek informatieproduct te maken, dat alle gemeenten dan kunnen gebruiken.
- Aanpassen communicatie aan andere afdelingen, die ook contact hebben met mensen in de schuldhulpverlening, zoals KCC-medewerkers, beleidsmedewerkers in het sociaal domein, buurtteams, etc.

Organisatie

- Aanpassen werkprocessen/werkinstructies voor schuldhulpverleners.
- Aanpassen beleidsplan/beleidsregels schuldhulpverlening. De verkorting van de aflosperiode van de Msnp heeft mogelijk gevolgen voor het beleidsplan of de beleidsregels.

Personeel

- Instrueren schuldhulpverleners over wijzigingen.
- Organiseren capaciteit voor extra werkzaamheden. Afhankelijk van de grootte van de effecten (instroom Msnp, dwangakkoorden, Wsnp) komt er meer werk op schuldhulpverleners af en zijn mogelijk extra uren of extra mensen nodig.

Financiën

Regelen dekking extra uitvoeringskosten. Als er extra werk bij komt waarvoor extra personeel nodig, dan is het ook van belang dat er een financiële dekking komt voor deze extra kosten. De kortere aflosperiode zorgt er eveneens voor dat er een gat valt in de dekking van de uitvoeringskosten voor saneringskredieten.

Juridisch

Aanpassen schuldregelingsvoorstel/schuldregeling. Pas de termijnen in de voorstellen aan naar 18 maanden (aflosperiode, uitbetalingstermijnen schuldbemiddeling) en afspraken over hercontroles (halfjaarlijkse check) te worden aangepast.

ICT

Aanpassen applicaties. Pas in de standaardbrieven de termijnen aan in de applicatie.

11.4 Implementatie

Deelnemers aan de expertbijeenkomsten (zowel schuldhulpverleners als invorderaars) gaven aan dat zij vanaf 1 juli in staat zijn om schuldregelingsvoorstellen met een aflosteriode van 18 maanden op te stellen (door schuldhulpverleners) of te accorderen (door invorderaars). Sommige afdelingen zijn al helemaal klaar vanaf 1 juli, andere afdelingen hebben het komende half jaar nog wat “kunstgrepen” nodig (extra checks en balances, aanpassen applicaties, aanpassen beleidsplan/beleidsregels) en kunnen helemaal klaar zijn vanaf 1 januari 2024.

11.5 Aandachtspunten en issues

Naast de genoemde uitvoeringsconsequenties zijn er nog verschillende aandachtspunten en issues die samenhangen met de verkorting van de aflosteriode van de Msnp. Het gaat daarbij om het volgende:

- Definitie problematische schulden
- Administratieve afhandeling aan het einde van de regeling
- Patroon van inkomsten in relatie tot 18 maanden

11.6 Conclusies en aanbevelingen

Uit de uitvoeringsscan komt naar voren dat de verkorting van de aflosteriode van de Msnp beperkt gevolgen heeft voor de processtappen in de primaire processen voor de schuldhulpverlener en de gemeentelijke invorderaar. Er zijn wel relatief veel (kleinere) wijzigingen nodig in de bedrijfsondersteunende processen voor de schuldhulpverlener en de invorderaar.

Leidraad Invordering 2008

12.1 Is de Leidraad Invordering 2008 gewijzigd?

Met ingang van 1 juli zijn de wijzigingen van de Msnp opgenomen in de [Leidraad Invordering 2008](#). In de artikelen 73.5.1 en artikel 73.5a is 36 maanden gewijzigd in 18 maanden. Stemt de Belastingdienst met ingang van 1 juli kunnen in stemmen met verzoeken voor een Msnp-traject, waarin wordt uitgegaan van een afloperiode van 18 maanden.

12.2 Waar geldt deze wijziging voor?

Dit geldt voor Msnp-trajecten waarvan een afschrift van de stabilisatieovereenkomst, een schriftelijke mededeling dat een schuldregelingsovereenkomst tot stand is gekomen, of een schriftelijk aanbod van het akkoordbedrag dat op of na 1 juli door de Belastingdienst is ontvangen.

12.3 Wat als de Belastingdienst niet akkoord gaat?

Met aanpassing van de Leidraad Invordering 2008 dienen zij vanaf 1 juli 2023 akkoord te gaan met betalingsvoorstellen (SK en SB) met een afloperiode van 18 maanden. Als ze niet akkoord gaan dan heeft dat een andere reden en is het nodig daarover contact met hen op te nemen.

12.4 Geldt dit zowel voor particulieren als voor ondernemers?

Door de Belastingdienst er geen onderscheid gemaakt te worden tussen particulieren of ondernemers. Door de wijziging in de Leidraad Invordering 2008 gaat de Belastingdienst met ingang van 1 juli akkoord met betalingsvoorstellen met een afloperiode van 18 maanden. Dat geldt dus zowel voor particulieren als voor ondernemers.

[Staatscourant 2023, 17729 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

Jurisprudentie

13.1 Overzicht recente jurisprudentie

In dit hoofdstuk zal een overzicht worden weergegeven van relevante recente jurisprudentie per 1 juli 2023.

Afwijzing verzoek verkorting termijn Wsnp (al voor 1 juli van toepassing verklaard)

[Rechtbank Gelderland 4 juli ECLI:NL:RBGEL:2023:3829](#)

De bewindvoerder heeft verzocht de termijn van de schuldsaneringsregeling te verkorten wegens de invoering van de nieuwe wet Wijziging van de Faillissementswet.

De schuldsaneringsregeling van de schuldenaar is echter voor 1 juli 2023 van toepassing is verklaard, waardoor volgens de rechter-commissaris bepaald dat de wettelijke grondslag ontbreekt om de termijn van de schuldsaneringsregeling te verkorten. Het verzoek wordt dan ook afgewezen.

Toewijzing verzoek start Wsnp 10 maanden eerder. Schrijnende en onaanvaardbare gevolgen?

[Rechtbank Overijssel 7 juli ECLI:NL:RBOVE:2023:3228](#)

Verzoekers hebben, naast dat zij verzocht hebben de schuldsaneringsregeling op hen van toepassing te verklaren, verzocht te bepalen dat de looptijd van de schuldsaneringsregeling start op 1 oktober 2022 (10 maanden voor de datum van de uitspraak tot toepassing van de wettelijke schuldsaneringsregeling).

De rechtbank is op grond van de onderstaande motivering van oordeel dat de ingangsdatum van de termijn van de schuldsaneringsregeling conform artikel 349a lid 1 Faillissementswet op 1 oktober 2022 moet worden bepaald.

In het Landelijke procesreglement verzoekschriftprocedures insolventiezaken rechtbanken is uitgewerkt wat de wetgever lijkt te hebben bedoeld met de aangepaste wettekst van artikel 349a lid 1 Faillissementswet wat betreft de termijn van de schuldsaneringsregeling die kan ingaan 'op de dag waarop de eerste aflossing is gedaan in het kader van de buitengerechtelijke schuldregeling'. De rechtbank gaat ervan uit dat met 'aflossing' wordt bedoeld op 'afdracht' ten behoeve van de gezamenlijke schuldeisers en dan volgens de tijdens de wettelijke schuldsaneringsregeling geldende normen, zoals ook in het procesreglement is opgenomen.

De rechtbank vraagt zich af of de wetwijziging van artikel 349a lid 1 Faillissementswet niet tot schrijnende en onaanvaardbare gevolgen leidt, nu 'aflossing' in het voortraject voor een aanmerkelijk deel van de schuldenaren, zonder dat hen dat te verwijten is, niet mogelijk is. Te denken valt hierbij aan schuldenaren die volledig arbeidsongeschikt zijn en een inkomen ontvangen dat lager of gelijk is aan het vrij te laten bedrag of schuldenaren die door beslag op hun inkomen niet kunnen afdragen ten behoeve van hun gezamenlijke schuldeisers. Echter, zolang de wetgever niet anders bepaalt, de Hoge Raad geen andere uitleg aan de nieuwe wetgeving heeft gegeven en er geen bestendige en andere plausibele uitleg uit jurisprudentie van de gerechtshoven en rechtbanken blijkt, zal de rechtbank uitgaan van de uitleg die er vermoedelijk aan de nieuwe wetgeving moet worden gegeven en die in het procesreglement is opgetekend.

[Afwijzing verzoek korting duur Wsnp wegens gedane aflossingen. Verschillen tussen schuldenaren](#)

[Rechtbank Overijssel 10 juli ECLI:NL:RBOVE:2023:2628](#)

De rechtbank wijst een verzoek tot korting op de duur van de wettelijke schuldsaneringsregeling (wsnp) wegens in het voortraject gedane aflossingen af. Het verzoek tot toepassing van de schuldsaneringsregeling is wel toegewezen.

De rechtbank oordeelt dat het toepassen van de korting leidt tot verschillen tussen schuldenaren, terwijl zij daar helemaal niets aan of tegen kunnen doen. Ook heeft verzoekster onvoldoende aannemelijk gemaakt dat zij zich in het voortraject volledig naar Wsnp-normen heeft gedragen, zodat het verzoek tot korting op de duur van de wettelijke schuldsanering (ook) op die grond is afgewezen.

[Afwijzing verzoek verkorting termijn Wsnp \(al voor 1 juli van toepassing verklaard\).](#)

[Rechtbank Overijssel 11 juli ECLI:NL:RBOVE:2023:2668](#)

De rechter-commissaris heeft een verzoek tot verkorting van de looptijd van een wettelijke schuldsaneringsregeling (die vóór 1 juli 2023 van toepassing is verklaard) afgewezen.

Het beroep op de beginselen van gelijke behandeling wordt niet gehonoreerd omdat die artikelen zien op gelijke behandeling bij dezelfde wet- en regelgeving en in dit geval is er sprake van verschillende wetgeving voor gelijke gevallen. De rechter-commissaris gaat ervan uit dat het een doordachte en bewuste keuze van de wetgever is geweest om geen overgangswetgeving op te stellen op basis waarvan de nieuwe wetgeving ook van toepassing is verklaard op wettelijke schuldsaneringsregelingen die vóór 1 juli 2023 van toepassing zijn verklaard.

Er is vervolgens [hoger beroep](#) ingesteld. En ook in hoger beroep heeft de rechter het beroep op verkorting van de looptijd afgewezen. De rechtbank bekrachtigt de beschikking onder aanpassing van gronden en overweegt daarbij dat er geen rechtelijke overgangsregeling mogelijk is in verband met het feit dat er geen overgangswetgeving is vastgesteld. De wetgever heeft er expliciet voor gekozen geen overgangswetgeving vast te stellen. Ook het gelijkheidsbeginsel leidt in deze niet tot een overgangsregeling. Evenmin is een verkorting van de looptijd door toepassing discretionaire bevoegdheid op grond van artikel 349a lid 2 Fw van toepassing.

Afwijzing verzoek dwangakkoord. Geen problematische schuldsituatie

[Rechtbank Overijssel 31 juli ECLI:NL:RBOVE:2023:3232](#)

Afwijzing verzoek dwangakkoord, omdat rechtbank van oordeel is dat er geen sprake is van een problematische schuldsituatie. Er is een aanbod gedaan aan schuldeisers waarbij is uitgegaan van een spaartermijn van 18 maanden, terwijl de totale schuldenlast in circa 38 maanden kan worden afgelost. Dit is naar het oordeel van de rechtbank een afzienbare periode.

Toewijzing verzoek dwangakkoord (behandeling na 1 juli)

[Rechtbank Overijssel 31 juli ECLI:NL:RBOVE:2023:3226](#)

Toewijzing verzoek dwangakkoord. De Belastingdienst heeft het aanbod in het minnelijk traject geweigerd. Volgens de Belastingdienst had het aanbod, nu het is gedaan vóór 1 juli 2023, op een termijn van 36 maanden moeten zijn gebaseerd, terwijl het (reeds) op een termijn van 18 maanden is gebaseerd.

De wetgever heeft geen overgangsrecht bepaald. Dit betekent dat de rechtbank de vergelijking maakt op het moment van het behandelen van het verzoek. Aangezien de rechtbank het verzoekschrift behandelt ná 1 juli 2023 is de nieuwe wetgeving op de schuldsaneringsregeling van toepassing. De rechtbank dient derhalve de vergelijking te maken naar huidig recht: een minnelijk traject en een schuldsanering met een looptijd van 18 maanden.

De rechtbank wijst het verzoek van verzoekers toe om de Belastingdienst te bevelen in te stemmen met de schuldregeling.

Wsnp 3 jaar in verband met aard schulden

[Rechtbank Amsterdam 3 augustus 2023 ECLI:NL:RBAMS:2023:4999](#)

Verzoeker heeft onder andere een schuld bij zijn ex-partner van circa € 320.000,= doordat hij dit bedrag van de betaal- en spaarrekening heeft gehaald voor online gokken. Verzoeker lost middels loonbeslag maandelijks op de schuld van de ex-partner af. Door het beslag en de vaste lasten, kon verzoeker niet aan zijn betalingsverplichtingen voldoen en zijn de overige schulden ontstaan. Verzoeker heeft een traject bij het Jellinek gevolgd om van zijn gokverslaving af te komen. Verzoeker heeft dit traject succesvol afgerond. Zijn situatie is thans stabiel. Verzoeker wil graag een

oplossing voor zijn schuldenproblematiek en is bereid zich daartoe tot het uiterste in te spannen. Zijn ex-partner is echter niet voor rede vatbaar, wil niet met hem praten en geen betalingsregeling treffen.

De rechtbank stelt op grond van artikel 349a lid 1 Fw de termijn op drie jaar, nu de aard van de schulden daartoe aanleiding geeft.

(Deels) toewijzing verzoek eerdere ingangsdatum

Rechtbank Den Haag 1 augustus ECLI:NL:RBDHA:2023:11449

Verzoekers bevinden zich in een problematische schuldensituatie. Om tot een oplossing voor hun schulden te komen hebben zij een verzoek gedaan te worden toegelaten tot de Wsnp. Dit verzoek wordt toegewezen. Ook hebben zij verzocht de looptijd van de Wsnp te verkorten met 18 maanden. Dit verzoek wordt niet (volledige) toegewezen.

De rechtbank overweegt daarbij dat een eerdere ingangsdatum betekent dat vanaf die eerdere datum de Wsnp-regeling met de daaraan Wsnp-verplichtingen gaat gelden. Een van die Wsnp-verplichtingen is de afdrachtplicht, die onder meer inhoudt dat maandelijks het verschil tussen de netto inkomsten van een schuldenaar en het Vtlb aan de boedel moet worden afgedragen. In de situatie van verzoekers is dat niet het geval, omdat een deel van de inkomsten aan één of meer beslagleggers is toegekomen.

De rechtbank stelt vervolgens vast dat het door verzoekers in het minnelijk traject gespaarde bedrag overeenkomt met een bedrag dat in één maand had kunnen worden afgelost en bepaalt daarom de ingangsdatum op de datum de een maand voor het vonnis is gelegen.

Toewijzing verzoek ingangsdatum 6 maanden voor de Wsnp-uitspraak

Rechtbank Den Haag 16 augustus ECLI:NL:RBDHA:2023:12219

Verzoekster heeft verzocht de ingangsdatum van de WSNP op een eerdere datum te bepalen (8 maanden eerder). Dat verzoek wordt gedeeltelijk toegewezen. De rechtbank motiveert als volgt.

De rechtbank neemt bij de beoordeling van dit verzoek om een eerdere ingangsdatum – en daarmee bij de beoordeling van de vraag of sprake is van aflossingen in het kader van een buitengerechtigde schuldregeling – onder meer het volgende tot uitgangspunt: (1) aflossen is maximaal aflossen, (2) de hoogte van de aflossing wordt vastgesteld aan de hand van het vrij te laten bedrag (Vtlb) zoals berekend met de Vtlb-calculator die via het internet beschikbaar is en (3) invulling van de inspanningsplicht zoals in de WSNP.

Om voor een eerdere ingangsdatum in aanmerking te komen, moet dus achtereenvolgend maandelijks sprake zijn van aflossingen die tenminste gelijk zijn aan het genoemde verschil tussen de netto inkomsten en het Vtlb. In de situatie van deze verzoekster is dat niet het geval, omdat een deel van de inkomsten van verzoekster aan een beslaglegger (en dus niet alle schuldeisers) is

toegekomen. Daardoor is een deel van de inkomsten ten goede gekomen aan de beslag leggende schuldeiser.

De rechtbank stelt vast dat het door verzoekster in het minnelijk traject gespaarde bedrag (€ 10.060,61) overeenkomt met een bedrag dat in vijf – aan de zitting voorgaande – maanden had kunnen worden afgelost (inkomsten minus Vtlb in februari tot en met juni 2023 = € 9.104,27). Het bedrag dat in de maand januari 2023 had moeten worden afgelost (€ 1.411,13), kan niet worden voldaan met het restant van het bij elkaar gebrachte bedrag (€ 10.060,61 minus € 9.104,27). De rechtbank gaat er van uit dat [verzoekster] in de maand juli, uitgaande van (ongeveer) eenzelfde nettosalaris als in de maand juni, (ongeveer) eenzelfde bedrag als de maand juni heeft gereserveerd.

De rechtbank zal daarom de ingangsdatum bepalen op de datum die zes maanden vóór dit vonnis is gelegen, dus op 16 februari 2023.

Buitengerechtelijke schuldregeling onterecht achterwege gelaten

[Rechtbank Den Haag 28 augustus 2023 ECLI:NL:RBDHA:2023:12843](#)

Verzoekers hebben een verzoek ingediend om toegelaten te worden tot de Wnsnp. Een Wsnp-verzoek moet in beginsel voorafgegaan zijn door een deugdelijke poging om tot een buitengerechtelijke schuldregeling te komen.

De rechtbank oordeelt dat dit verzoek niet voorafgegaan is aan een buitengerechtelijk schuldregelingstraject. Er liggen twee loonbeslagen en door de gemeente is beslag gelegd op de auto. Volgens verzoekers zouden deze beslagen een buitengerechtelijke schuldregeling onmogelijk maken. Hiertoe is echter geen poging gedaan.

Naar het oordeel van de rechtbank betekent een gelegd loonbeslag niet automatisch dat het onmogelijk is om tot een buitengerechtelijke schuldregeling te komen. Daarvoor is bovendien nodig dat de beslag leggende schuldeisers ermee bekend zijn dat verzoekers een persoon of instantie zoals bedoeld in artikel 48 lid 1 van de Wet op het consumentenkrediet (WCK) hebben ingeschakeld om een schuldenregeling te realiseren, en te kennen hebben gegeven daaraan niet mee te zullen werken en (dus) het loonbeslag onverkort te zullen handhaven. Dat is niet gebeurd.

Ook is de rechtbank van oordeel dat duidelijk moet zijn of de gemeente, als beslaglegger op de auto, in de gelegenheid is gesteld om expliciet kenbaar te maken of zij al dan niet bereid is aan een buitengerechtelijke schuldregeling mee te werken *én* – ten aanzien van het beslag op de auto – of zij daarbij bereid is ter uitvoering van een dergelijke regeling op korte termijn er voor te zorgen dat de auto executoriaal wordt verkocht, dan wel het beslag wordt opgeheven. Dit is nu nog onvoldoende duidelijk.

De rechtbank stelt verzoekers in de gelegenheid de gemeente de situatie voor te leggen en schriftelijk te verzoeken een buitengerechtelijk schuldregelingstraject mogelijk te maken door op korte termijn er voor te zorgen dat de auto executoriaal wordt verkocht, dan wel dat het beslag wordt opgeheven.

Verzoekers dienen de rechtbank binnen drie weken na heden over de uitkomst hiervan te berichten, met bijvoeging van de brief aan de gemeente en de reactie van de gemeente.

Overige recente jurisprudentie

Voor overige recente jurisprudentie wordt tevens verwezen naar de [Kennisbank van Bureau Wsnp](#).

Persberichten

PUBLICATIES

[3 februari 2023 Rijksoverheid: Minister Schouten wil schuldhulpverlening sneller en beter toegankelijk maken | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#)

Minister Schouten wil schuldhulpverlening sneller en beter toegankelijk maken

Nieuwsbericht | 03-02-2023 | 17:15

Schuldhulpverlening duurt te lang en te weinig mensen melden zich voor hulp bij de gemeente als ze met problematische schulden kampen. Minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) gaat daarom de duur van schuldhulpverleningstrajecten bij gemeenten verkorten tot anderhalf jaar en de drempel naar de gemeentelijke hulp verlagen. Op die manier wil de minister bereiken dat meer mensen hulp krijgen en dat zij sneller van hun schulden af zijn.

Mensen lopen lang door met hun schulden voordat zij aan de bel trekken. Vervolgens duurt het nog drie jaar voordat zij een schuldhulptraject hebben doorlopen en weer vooruit kunnen kijken. Tijdens deze periode moeten zij lange tijd van het absolute minimum zien rond te komen. Dat trekt een zware wissel op mensen, waardoor velen het traject niet volhouden en de financiële problemen juist groter worden. Ik wil dat we er eerder bij zijn bij geldzorgen en dat mensen zo snel mogelijk weer verder kunnen met hun leven, aldus minister Schouten.

Saneringskredieten

Schouten wil een snellere aflossing van schulden onder meer bereiken door alle gemeenten saneringskredieten te laten inzetten. Hierbij neemt de gemeente de schulden over van schuldeisers waarmee de totale schuld wordt afgelost tegen finale kwijting. Huishoudens lossen dan nog maar af bij één schuldeiser, namelijk de gemeente of de kredietbank. Dit geeft rust en verkort de duur van de schuldhulpverlening. Het kabinet heeft in 2021 een Waarborgfonds ingesteld dat het risico voor gemeenten bij het afgeven van deze kredieten afdekt. Op dit moment heeft ongeveer driekwart van de gemeenten de mogelijkheid om deze kredieten in te zetten.

De minister kijkt ook naar mogelijkheden om mensen met problematische schulden die bij de overheid bekend zijn proactief te benaderen voor hulp, te beginnen met de mensen die hun zorgverzekering niet kunnen betalen en bij het CAK bekend zijn.

Preventie

De verwachting is dat het aantal huishoudens met schulden de komende periode zal toenemen als gevolg van de energiecrisis. Schouten wil ervoor zorgen dat huishoudens met beginnende geldzorgen eerder in beeld komen bij hulpverleners, om te voorkomen dat de schulden hoog oplopen. Het kabinet heeft vorig jaar op Prinsjesdag structureel veertig miljoen euro vrijgemaakt voor onder meer betere vroegsignalering van schulden door gemeenten. Hierbij krijgt de gemeente van energieleveranciers, zorgverzekeraars, woningverhuurders en drinkwaterbedrijven informatie over betalingsachterstanden van hun klanten. Gemeenten bieden vervolgens hulp aan. Gemeenten kunnen met deze extra middelen meer inwoners met geldzorgen persoonlijke hulp aanbieden. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is eind vorig jaar met Geldfit een offensief gestart om mensen met geldzorgen te wijzen op de beschikbare ondersteuning en aan te moedigen de stap naar hulp te zetten. Mensen kunnen anoniem bellen met de hulplijn van Geldfit, wat de drempel om hulp te zoeken verlaagt. Met extra middelen van het kabinet heeft Geldfit dit jaar de

capaciteit van het nummer 0800-8115 verhoogd, zodat deze ook bij de verwachte verdere stijging van het aantal hulpvragen goed bereikbaar blijft.

Schuldsanering

De plannen van minister Schouten om de duur van de schuldhelpverlening bij gemeenten te halveren van drie naar anderhalf jaar sluiten aan bij de kortere periode van schuldsanering bij de rechter waartoe de Tweede Kamer eerder deze maand heeft besloten. Ook die termijn wordt in principe gehalveerd tot anderhalf jaar. Schuldsanering bij de rechter is aan de orde wanneer het afspreken van een schuldregeling via de gemeente niet lukt. De verkorting van de periode van schuldsanering wordt in wetgeving vastgelegd. Het beperken van de duur van een gemeentelijke schuldregeling, waarvoor in principe geen wetswijziging nodig is, zal idealiter gelijktijdig doorgevoerd worden.

28 februari 2023 NVVK: Oproep NVVK: blij schuldregelingen starten - NVVK

Oproep NVVK: blij schuldregelingen starten

De komende weken werkt het ministerie van SZW samen met de NVVK, de VNG en andere partijen aan de vormgeving van de verkorte afloperiode in de Msnp. De termijn van een minnelijk schuldsaneringstraject is feitelijk niet meer dan een onderlinge afspraak tussen schuldeisers en schuldhulpverleners. Maar veel is nog onzeker. Tegelijkertijd moeten elke dag mensen beslissen of ze een schuldhulpovereenkomst aangaan. Begrijpelijk dus dat er veel vragen zijn.

Tijdens ons Nazomercongres in september presenteerden we onze Toekomstagenda. Onderdeel daarvan: onze ambitie (die we ook bij andere partijen zagen) om de saneringsperiode in de Msnp te verkorten. Daarom zijn we blij met het voornemen van minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) om deze verkorting inderdaad te realiseren. Inzet van Schouten is dat hierdoor meer mensen hulp krijgen en dat zij sneller van hun schulden af zijn. Maatwerk blijft nodig

De Eerste Kamer heeft op 7 februari jl. de Wet wijziging van de Faillissementswet aangenomen. Daarmee wordt de looptijd van een wettelijke schuldsaneringsregeling (Wsnp-traject) in beginsel 18 maanden. De Wsnp er kan nog wel worden verlengd als sprake is van bepaalde specifieke omstandigheden. Die worden nog nader bepaald in een algemene maatregel van bestuur. Dit voorjaar zal de minister voor Rechtsbescherming een voorontwerp van deze algemene maatregel van bestuur in internetconsultatie brengen.

In aansluiting daarop heeft minister Schouten in een brief aan de Tweede Kamer het streven uitgesproken om de looptijd van minnelijke schuldregelingen (Msnp) ook te verkorten tot 18 maanden. Op die manier wil het kabinet zoals gezegd bereiken dat mensen sneller van hun problematische schulden af zijn. Voor de duidelijkheid: dit betekent niet dat de 18 maanden al gaan tellen vanaf het afgeven van een beschikking voor het verlenen van schuldhulp. Het betekent ook niet dat hulpvragers na de 18 maanden sanering altijd helemaal 'losgelaten' worden. We blijven hier maatwerk leveren op het gebied van begeleiding en nazorg.

[2 maart 2023 VNG: Verkorten aflostermijn minnelijk traject schuldhulpverlening | VNG](#)

Verkorten aflostermijn minnelijk traject schuldhulpverlening

Het ministerie van SZW, de NVVK, de VNG en andere betrokken partijen werken samen om een verkorte aflostermijn in de minnelijke schuldregeling (Msnp) te realiseren. De VNG informeert u graag over de stappen die in de komende weken worden gezet.

Op 7 februari jl. nam de Eerste Kamer de Wet wijziging van de Faillissementswet aan. Hiermee wordt de looptijd van een wettelijke schuldregeling (Wsnp-traject) in beginsel verkort naar 18 maanden. De duur kan wel worden verlengd tot maximaal 36 maanden als sprake is van specifieke omstandigheden die worden nader bepaald in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Dit voorjaar brengt minister Weerwind voor Rechtsbescherming een voorontwerp van deze AMvB in internetconsultatie. In aansluiting daarop heeft Minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) het streven uitgesproken om de looptijd van de Msnp ook te verkorten tot 18 maanden. Zo wil het Kabinet bereiken dat inwoners sneller uit de problematische schulden komen. De termijn van een Msnp-traject is op dit moment 36 maanden en is een onderlinge afspraak tussen schuldhulpverleners en schuldeisers.

De VNG is blij met dit streven van minister Schouten omdat dit inwoners sneller perspectief geeft op een duurzaam schuldenvrije toekomst. Daarbij blijft goede ondersteuning en nazorg aan inwoners belangrijk. Dit is altijd maatwerk; de ondersteuning kan ook na de aflostermijn doorlopen als dat nodig is. Belangrijk is dat de verkorting van de aflostermijn het gewenste effect heeft: meer hulpvragen, sneller perspectief, een duurzaam financieel evenwicht en financiële gezondheid. Wat betekent dit voor gemeenten?

Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de overgang naar verkorting van de aflostermijn wordt ingevuld. Tegelijkertijd zien gemeenten nu al dat inwoners hun schuldregeling willen beëindigen om daarna voor een verkorte aflosperiode in aanmerking te komen. Het is daarom belangrijk om te bespreken wat in de tussenliggende periode nodig is om te voorkomen dat schuldregelingen worden onderbroken en nieuwe aanvragen worden uitgesteld. Dit is vooral in het belang van inwoners die zo snel en zo goed mogelijk moeten worden geholpen en om ervoor te zorgen dat schulden niet verder oplopen. Maar ook om te voorkomen dat de druk op schuldhulpverlening toeneemt na de inwerkingtreding waardoor lange wachttijden kunnen ontstaan en inwoners lang op een regeling moeten wachten.

De VNG zet daarom, samen met gemeenten, in de overleggen met het ministerie van SZW en de NVVK in op een goede overgangperiode totdat duidelijk is hoe de regeling met de verkorte aflosperiode eruit gaat zien.

We ervaren dat gemeenten op dit moment al veel vragen en zorgen hebben over de invoering van de verkorte aflostermijn en de overgangperiode. Wij hebben daar begrip voor. Deze vragen en zorgen bespreken wij de komende weken in de verschillende overleggen.

Welke stappen worden er op dit moment gezet?

De verkorting van de aflosperiode en de daarmee samenhangende vragen, risico's en randvoorwaarden, worden de komende tijd besproken met de betrokken partijen waaronder de ministeries van SZW, J & V, de VNG (samen met gemeenten), NVVK, KBvG, NVI, brancheverenigingen voor (Wsnp-) bewindvoerders en de schuldeiserscoalitie. Zodra er voortgang te melden is over deze stappen informeren we gemeenten via onze nieuwsbrief en/of tussentijdse berichtgeving op de VNG-website.

Wat kunnen gemeenten en schuldhulpverleners doen in de tussenliggende periode?

Vooralsnog is het belangrijkste advies: blij inwoners stimuleren om nu hulp te vragen en ga door met het starten van schuldregelingen.

Voor inwoners die momenteel in een Msnp- of Wsnp-traject zitten is het advies om dit traject niet af te breken en contact op te nemen met hun schuldhulpverlener of Wsnp bewindvoerder. Het is onzeker wanneer de termijn van de schuldregelingen verkort wordt en in de tussentijd kan de schuldenproblematiek verergeren.

Informeel schuldeisers en hulpvragers

Het is belangrijk om hulpvragers en schuldeisers goed te informeren en voor te bereiden op de nieuwe situatie. Daarmee kunnen we voorkomen dat hulpvragers hun aanvraag uitstellen en ervoor zorgen dat schuldeisers weten wat zij kunnen verwachten.

Wat is de beoogde datum van inwerkingtreding?

Het streven is dat de verkorting van de aflosperiode van de Msnp zo snel als mogelijk ingaat, uiterlijk op hetzelfde moment als de inwerkingtreding voor het verkorten van de Wsnp termijn.

21 april 2023: Vanaf 1 juli 2023 wordt de aflosperiode van een minnelijke schuldregeling (Msnp) 18 maanden

In de Kamerbrief over de stand van zaken van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden van 3 februari jl. heeft minister Schouten het belang benadrukt van het verkorten van de aflosperiode van het minnelijke schuldregelingstraject, waarmee wordt aangesloten bij de verkorting van het wettelijke schuldsaneringstraject.

De afgelopen weken heeft hierover veelvuldig overleg plaatsgevonden met betrokken stakeholders, zoals de VNG, NVVK en Divosa. Om duidelijkheid te creëren voor alle betrokkenen en om te voorkomen dat er veel verschillende werkwijzen ontstaan, worden schuldhulpverleners opgeroepen om vanaf 1 juli 2023 nieuwe minnelijke schuldregelingen voor een aflosperiode van 18 maanden voor te stellen aan schuldeisers.

Deze wijziging vergt grote aanpassingen van gemeenten, kredietbanken, schuldhulpverleningsorganisaties en schuldeisers. Nog niet iedereen zal op 1 juli volledig zijn ingericht op de nieuwe situatie. De komende maanden wordt er verder gewerkt aan de benodigde aanpassingen en in de tussentijd wordt gebruik gemaakt van pragmatische oplossingen. Of er een aanpassing komt voor lopende schuldregelingen en voor welke gevallen dat het geval zou moeten zijn, is nog onderwerp van gesprek.

Ook zal het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in samenwerking met de VNG, Divosa en NVVK concrete afspraken maken over de begeleiding en nazorg van mensen in een schuldhulpverleningstraject. Uitgangspunt hierbij is dat begeleiding zo kort als kan en zo lang als mogelijk wordt ingezet, afhankelijk van de persoonlijke situatie.

De VNG is blij met de verkorting van de aflosperiode omdat dit inwoners sneller perspectief geeft op een duurzaam schuldenvrije toekomst. Daarbij blijft passende begeleiding en nazorg aan inwoners uiteraard belangrijk. Dit is altijd maatwerk; het is gebaseerd op welke ondersteuning de inwoner nodig heeft en de ondersteuning kan na de aflosperiode doorlopen als dat nodig is. Voorop staat dat de verkorting van de aflosperiode het gewenste effect heeft: meer hulpvragen, sneller perspectief, een duurzaam financieel evenwicht en financiële gezondheid.

Brief van het ministerie van SZW aan de schuldeisers

- 10 augustus 2023 - Toelichting voortgang verkorting minnelijke schuldregelingen

24 april 2023: Verkorting aflosterperiode van een schuldregeling in de Msnp (vng.nl)

Beste mevrouw ...,

De aflosterperiode van nieuwe schuldregelingen in de Minnelijke schuldregeling natuurlijke personen (Msnp) wordt per 1 juli aanstaande verkort van 36 naar 18 maanden.

De verkorting is een gevolg van de aangenomen wijziging van de Faillissementswet. Door deze wijziging wordt de looptijd van een wettelijke schuldsaneringsregeling (Wsnp) verkort naar 18 maanden. Het minnelijk traject is het voorportaal van het wettelijke traject. Om die reden is het belangrijk dat de aflostertermijnen van beide trajecten vergelijkbaar zijn. Op deze manier sluiten beide trajecten goed op elkaar aan. De termijn van een schuldregeling in een Msnp is - in tegenstelling tot de Wsnp geregeld in een onderlinge afspraak tussen schuldhulpverleners en schuldeisers. De verkorting van de aflostertermijn van de Msnp heeft dan ook gevolgen voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk.

Effect op het beleidsplan en/of de beleidsregels

De wijziging van de aflostertermijn van de Msnp heeft mogelijk gevolgen voor het reeds vastgestelde beleidsplan en/of de beleidsregels die door uw gemeente worden gehanteerd. Het is dan ook raadzaam om te beoordelen of het wijzigen van de aflostertermijn invloed heeft op het reeds vastgestelde beleidsplan en/of de beleidsregels. Mocht het plan of de regels de aflostertermijn van 36 maanden nadrukkelijk als termijn noemen, dient dit tussentijds gewijzigd te worden – in ieder geval vóór 1 juli aanstaande.

Wijzigen beleidsplan

Het beleidsplan wordt conform artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening vastgesteld door de Gemeenteraad. Een wijziging van het plan dient derhalve ook te worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Om de wijziging voor te bereiden en in te brengen, treft u twee formats aan:

- [Concept raadsvoorstel voor het wijzigen van het Beleidsplan](#) (docx)
- [Concept raadsbesluit voor het wijzigen van het Beleidsplan](#) (docx)

Wijzigen beleidsregels

Het College is het bevoegde orgaan om beleidsregels tussentijds te wijzigen. Om de wijziging voor te bereiden en in te brengen, treft u twee formats aan:

- [Concept collegevoorstel voor het wijzigen van de beleidsregels](#) (docx)
- [Concept collegebesluit voor het wijzigen van de beleidsregels](#) (docx)

Gevolgen lopende schuldregelingen in de Msnp

We kunnen ons voorstellen dat er ook bij uw gemeente vragen leven over wat de verkorting van de aflosterperiode betekent voor lopende schuldregelingen in een Msnp. Op dit moment is dat helaas nog niet duidelijk. Of er een overgangsregeling komt en zo ja, voor welke gevallen, is nog onderwerp van gesprek. Wij hopen u spoedig te informeren over de uitkomsten van dit gesprek.

Waar kan ik meer informatie vinden over de wijziging van de Wgs?

Om gemeenten te ondersteunen bij het implementeren van de wijziging Wgs, heeft de VNG verschillende documenten opgesteld die voortdurend worden bijgewerkt. Deze zijn te raadplegen op onze [website](#).

Waar kan ik terecht met vragen?

Via schulden@vng.nl en 070-373 82 32 kunt u dagelijks terecht bij de procesbegeleiders van het programma Verbinden Schuldendomein van de VNG.

8 juni 2023: Geen voorziening lopende schuldregeling verkorting Msnp (vng.nl)

donderdag 8 juni 2023

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft bekend gemaakt dat er geen voorziening komt voor lopende schuldregelingen. De afgelopen periode heeft de VNG, samen met gemeenten, ingezet op een (overgangs)voorziening voor lopende schuldregelingen zodat deze regelingen ook konden verkorten.

Vanaf 1 juli 2023 is de aflosperiode van het minnelijke schuldregelingstraject verkort naar 18 maanden. De gesprekken die de VNG samen met de NVVK en Divosa met het ministerie van SZW hierover voerden, hebben helaas niet tot een overgangsvoorziening geleid. Veel gemeenten hebben eerder aangegeven de kosten voor het vroegtijdig beëindigen van lopende schuldbemiddelingen en de afkoop van saneringskredieten niet te kunnen dragen. De VNG adviseert gemeenten daarom de huidige werkwijze te blijven hanteren en pas vanaf 1 juli de verkorte aflosperiode aan te bieden.

Perspectief

Met de verkorting van de aflosperiode wordt inwoners sneller perspectief geboden op een duurzaam schuldenvrije toekomst. Daarbij blijft passende begeleiding en nazorg aan inwoners uiteraard belangrijk. Dit is altijd maatwerk; het is gebaseerd op welke ondersteuning de inwoner nodig heeft en de ondersteuning kan na de aflosperiode doorlopen als dat nodig is.

Wettelijke schuldregeling (Wsnp)

De verkorting van de aflosperiode van de wettelijke schuldregeling (Wsnp) wordt ook per 1 juli 2023 ingevoerd, zodat deze gelijk loopt met de aanpassing van de duur van het traject van de buitengerechtelijke schuldhelpverlening. Bij de wetsbehandeling is geen overgangsbepaling opgenomen. Omdat bij Wsnp-trajecten sprake is van een vonnis zijn er daarom geen mogelijkheden om reeds lopende Wsnp-trajecten op basis van de wetwijziging te verkorten.

